

Selskabet for Børnelitteratur, IBBY, Danmark, bestyrelsens årsberetning for 2016

Vi vil gerne starte med en glædelig nyhed. 2016 har været et indbringende år for Selskabet. Dels har vi fået et forøget tilskud fra Kunstfonden til det nuværende år, og dels har vores statusseminar genereret et pænt overskud. Samtidig har vi været beriget af et dansk børnebogsfelt der har gjort sig bemærket internationalt ved flere store prisoverrækkelser. Det gør det kun sjovere at agere i og rapportere fra feltet.

Statusseminar

Vi lægger ud med vores netop afholdte **Statusseminar for børne- og ungdomslitteratur 2017**. Det er vores andet statusseminar, og det var med en vis tøven vi sidste år tog handsken op efter Center for Børnelitteratur (CfB), der mellem 2000 til 2011 afholdt statusseminarer for fagfolk på Danmarks Pædagogiske Universitet i Emdrup. Det er en stor opgave, derfor vores tøven, men det er gået rigtig godt. Eline Mørch Jensen er tovholder på seminariet.

Vi afholdt vores andet seminar den 21. januar under overskriften ”**Arven fra 1967**” i anledning af 50-års-jubilæet for udgivelsen af fem epokegørende børnebøger, nemlig *Cykelmyggen Egon* af Flemming Quist Møller, *Snøvsen og Eigil og katten i sækken* af Benny Andersen, *Silas og den sorte hoppe* af Cecil Bødker, *Lille Virgil* af Ole Lund Kierkegaard og *Halfdans ABC* af Halfdan Rasmussen

Seminaret fandt sted på Kulturstationen Vanløse. Det kombinerede bibliotek og kultursted har været en rigtig god samarbejdspartner og yder nogle fine rammer for seminariet.

Dagen blev indledt med en festforelæsning om de fem klassikere og deres indflydelse på det børnelitterære landskab af Torben Weinreich, professor emeritus, grundlægger af Center for Børnelitteratur og Forfatterskolen for Børnelitteratur, som han også var daglig leder af indtil 2005.

Igen i år gik seminaret overordnet set ud på at skabe overblik over årets (2016) børnebogsudgivelser og vigtigste tendenser, men hvor vi sidste år havde fokus på en aldersmæssig gennemgang af de udvalgte udgivelser, valgte vi her i 2017 at bede oplægsholderne om at foretage en genremæssig gennemgang af årets udgivelser og vigtigste tendenser.

Først kom Betina Falsing, børnebibliotekar på Greve Bibliotek og i øvrigt medlem af IBBYs bestyrelse, for at gøre os klogere på årets billedbøger. Dernæst gav Bodil Christensens, lektor ved Læreruddannelsen i Aalborg og Master i børnelitteratur, en indføring i tween-litteraturen. Forfatterne Emil Blichfeldt og Nanna Foss gennemgik YA-litteraturen incl. grafic novels og tegneserier. Og endelig stod skolebibliotekskonsulent Hans Christian Uth for en gennemgang af årets faglitteratur.

Det var en ekstra fornøjelse på dagen at kunne studere tegninger af et bredt udsnit af danske illustratører på vej til og fra vores lokale. Vi havde i samarbejde med illustratørgruppen arrangeret en udstilling af samtlige 90 illustrationer i *Den store ordsprogsbog* i Kulturstationens lange korridor.

Sidst, men ikke mindst, blev den tætpakkede og indholdsrige dag på festlig vis afrundet af far og søn, Flemming og Carl Quist Møller, som fortalte, tegnede og trommede sig igennem historier om hvordan ideen til *Cykelmyggen Egon* opstod, dengang Carl var tre år gammel og havde fået et myggestik og deres samarbejde om *Jungledyret Hugo*. En intet mindre end forrygende afslutning på et – også ifølge de mange overstrømmende positive tilbagemeldinger - vellykket seminar med i alt 180 deltagere!

Eneste streg i regningen var at det ikke lykkedes at få nok deltagere til at tilmelde sig til det planlagte seminar nr. 2 den 27. januar, som skulle have fundet sted på Dokk1 i Aarhus, hvilket vi ellers havde fået aftalt og arrangeret. Det ville have været rigtig godt hvis Selskabet for Børnelitteratur også kunne have tilbudt interesserede vest for Storebælt deltagelse i et seminar med samme program som det på Kulturstationen, bl.a. fordi det ville have lettet udgifter og sparet transporttid for deltagere fra Jylland, og også fordi vi før er blevet beskyldt for at være for fikserede på aktiviteter i Københavnsområdet, men desværre kom der altså ikke tilstrækkeligt med tilmeldinger. Planen er dog at prøve igen i 2018.

Deltagerne i vore hidtidige statusseminarer er især lærere, læringsvejledere, børnebibliotekarer, og – i mindre grad – forlagsfolk, forfattere, illustratører, studerende m.fl. og kommer oftest fra Sjælland.

Klods Hans

Statusseminariet 2017 er nærmere beskrevet i årets første nummer af **Klods Hans**, ligesom vi beskrev vores første seminar i Klods Hans 1, 2016. Vores medlemmer har i 2016 som tidligere modtaget 4 numre af Klods Hans.

Det første blad havde priser som tema. Illustratør Hanne Bartholin modtog i 2015 den kinesiske pendant til H.C. Andersen awarden. Det fejrede vi, og vi kom med forslag til nye priser: en pris til hverdagsformidleren, formuleret af Nanna Gyldenkerne, samt en Peter Pan Pris som den svenske i Danmark, foreslået af Vagn Plenge. I det andet blad kunne vi berette om endnu en dansk illustrators triumf i udlandet, Kamila Slocinska, der vandt den store internationale digitale pris i Bologna for *Wuwu & Co*.

Med sådanne prisvindere i det danske børnelitterære landskab var det oplagt at kigge nærmere på Kunstfondens nye strategier for udbredelse af dansk børnelitteratur. Klods Hans 2/16 lagde dermed også op til cafemødet ”Dansk børnelitteratur ude i verden – udenlandsk børnelitteratur herhjemme”. Koordinationen mellem cafemøde og blad blev desuden udvidet med vores hjemmeside, hvor cafemødet blev podcastet. Vi skal arbejde lidt med teknikken, men er glade for det ryk vi er i gang med i forhold til formidling på forskellige platforme

Årets 3. blad er tidligere blevet tilrettelagt af Dansklærerforeningen, men i 2016 blev det tilrettelagt i et samarbejde mellem Selskabet og Dansklærerforeningen. Det var en god begyndelse.

Dansklærerforeningen viste sig lydhøre over for vores vinkler og ideer, og det er vi glade for. Bladet fik overskriften ”Ud af boksen – ud af bogen” og omhandlede de mange grænseoverskridelser mellem genrer, medier og platforme, vi ser i disse år.

Det sidste nummer i 2016 omhandlede bl.a. IBBYs verdenskongres i New Zealand og vores egen uddeling af Klods Hans Prisen. Begge dele beskrives senere i årsberetningen.

Det netop udgivne blad, Klods Hans 1/17 har billedbogen for de mindste i fokus. Vi har reageret på pædagoguddannelsens nye bekendtgørelse, hvori danskfaget og børnelitteraturen synes at være blevet strøget. Bladet bringer en udførlig anmeldelse af det nordiske værk *En fanfar för bilderboken*.

Også i forbindelse med dette nummer bringer vi hjemmesiden i spil. Vi har fået lov at lægge to kapitler fra *En fanfar för bilderboken* på hjemmesiden: Oscar K og Dorte Karrebæk har indvilget i at deres afsnit, ”Verden er af lava”, bliver lagt her i sin fulde ordlyd, og afsnittet ”15 punkter til analyse af billedbogen” kan også læses på vores hjemmeside som et supplement til bladet.

Lis Andersen og Bjarne W. Andresen er redaktører på Klods Hans, og vi er på udkig efter flere der vil deltage i det redaktionelle arbejde!

Hjemmesiden www.ibby.dk og Facebook www.facebook.com/ibbydenmark

Vi er på nettet på to måder: via vores egen hjemmeside og via Facebook. På hjemmesiden har vi fuld kontrol over, hvordan det ser ud. Hjemmesiden fungerer også som arkiv, hvor medlemmer og andre kan læse om f.eks. generalforsamlingen og uddelingen af Klods Hans Prisen. Vedtæger, navne på bestyrelsen osv. er også her - og så kan man også via hjemmesiden tilmelde sig vores Statusseminar. Der er størst trafik på bloggen, hvor vi primært fortæller om egne aktiviteter.

Når der er nyt på hjemmesiden, skriver vi om det på Facebook, hvor der også er kortere notitser om prisvindere og om andre samarbejdspartnere. Lige under 700 har valgt at følge siden, og det er både medlemmer og andre interesserede. I er flittige til at like og kommentere, og det er godt, for det sikrer, at mange får vore opslag at se. Bjarne W. Andresen er bestyrer af hjemmeside og på Facebook.

Det ligger os meget på sinde at have så nær en kontakt med medlemmerne som muligt. Alle der indmelder sig, modtager et velkomstbrev, hvori vi bl.a. understreger vores interesse i at modtage reaktioner på vores aktiviteter og forslag til nye. Det samme gør vi altid på de møder vi afholder. Vi opretholder en liste med medlemmernes emailadresser, så vi kan udsende breve om vores aktiviteter. Det er efterhånden få adresser vi mangler. De som ikke modtager mails fra os, opfordrer vi til at sende os deres adresse. Vi bestræber os endvidere på at alle der skriver til os, får svar inden for få dage – om ikke straks.

Vi vil gerne medvirke til arrangementer uden for hovedstadsområdet så vidt det er økonomisk og arbejdsmæssigt muligt. Det er også et led i vores ønske om at alle skal have videst mulig del i hvad der foregår, at vi i de fleste tilfælde har kunnet lægge videooptagelser fra vores møder ud på nettet.

Er nogen med til at afholde et arrangement hvor de gerne vil omdele vores folder eller lægge den frem, sender vi gerne et relevant antal.

Tilbud om hjælp med konkrete aktiviteter er også velkomne.

Cafemøder

Selskabet bestræber sig på at afholde mindst to cafemøder om året. I 2016 afholdt vi tre:

Dansk børnelitteratur ude i verden – udenlandsk børnelitteratur herhjemme afholdt vi den 9. juni, også på Kulturstationen i Vanløse. I panelet sad Thomas Harder (formand for projektstøtteudvalget for litteratur i Statens Kunstfond), Flemming Møldrup (forlægger, ABC Forlag), Hanne Bartholin (illustrator) og Louise Langhoff Koch (Art People). Nanna Gyldenkerne var mødeleder.

Sigtet var tvedelt, og vi blev helt sikkert klogere på eksport af dansk litteratur end på import af udenlandske børnebøger, særligt fra de ikke-europæiske lande. Kunstfondens indsatsområder har ændret sig, og det er nyttig viden for dem, der søger midler gennem Kunstfonden.

Bogens vej til Barnet blev afholdt på Københavns Hovedbibliotek den 5. oktober. Her mødtes indkøbsansvarlige af børnebøger i et panel, hvor de drøftede forskellige tilgange til materialevalg, indkøb og formidling.

I panelet sad Jesper Holtoug (skolekonsulent i Allerød kommune, Skole og Dagtilbud), Berit Sandholdt Jacobsen (Souschef på Slagelse Bibliotek), Anja Schou (butikschef i Boghandleren, Godthåbsvej, og konsulent hos Gyldendals B&U afd.) Desuden deltog Morten Dürr, forfatter, forlægger og medstifter af Gratis Bøger.

Forskellige positioner var repræsenteret, og debatten førte os ud af mange veje men dog stadig med børnelitteraturen som den råde tråd. Betina Falsing var ordstyrer og rammesætter. Arrangementet var velbesøgt, og publikum var spørgende og deltagende. Det var dejligt!

Og så er vi rigtig glade for at vi i 2016 også kunne afholde et cafemøde i Århus. **Højt begavede børns læsning** var på programmet den 30. marts på cafeen Casa Carola. Arrangementet var tilrettelagt i samarbejde med Gifted Children Danmark, som er en forening for højt begavede børn og deres familier. Bjarne W. Andresen fra bestyrelsen holdt foredrag om højt begavede børns læsning, som han har skrevet om i sin uddannelse til master i børnelitteratur. Mødet blev holdt på Casa Carola, en cafe i Aarhus, hvilket gjorde det til et hyggeligt og intimt arrangement. Vi vil sandsynligvis kunne benytte stedet til kommende fyraftensmøder i Selskabet for Børnelitteratur.

Klods Hans Prisen

I 2016 var Selskabet også repræsenteret på Bogforum. Vi delte en mindre stand med forlaget Hjulet og var naboer til Bibiana Danmarks fine stand. Højdepunktet for Selskabet på messen var uddelingen af Klods Hans Prisen! Den gik i 2016 til Merete Flensted Lausten. Det var hendes indsats for at udbrede kendskabet til børne- og ungdomslitteraturen, der udløste denne hyldest. Scenen var atter sat fornemt på Bogforum, og flere var nødsaget til at stå op, da arrangementet tiltrak sig stor opmærksomhed. Seancen blev traditionen tro indledt med oplæsning af H.C. Andersens eventyr *Klods-Hans*. Her brillerede Kenneth Bøgh Andersen og serverede eventyret på bedste vis. Betina Falsing holdt talen, der kredsede om Meretes smittende begejstring og formidling af børne- og ungdomslitteraturen. Den kan læses i *Klods Hans* nr.4/16 og derudover ses og høres på hjemmesiden IBBY.dk.

Merete ønskede, at Lars Gabel skulle illustrere tegningen, som prismodtageren bliver belønnet med, og den kan også ses i *Klods-Hans* nr. 4, hvor den pryder forsiden. Det var en dag med glæde og gode historier.

Indstillinger til priser, biennaler m.m.

2016 var et lige år, og det betyder færre indstillinger. Det er de ulige år, der kræver mest arbejde i den forbindelse. I 2016 indstillede vi til følgende lister:

Til **H.C. Andersen-priserne** i 2016 havde vi nomineret Louis Jensen og Lilian Brøgger. Louis Jensen blev en af de fem shortlistede forfattere. Som led i et fremstød for ikke kun vinderne, men også de shortlistede – og i det hele taget priserne – blev der fremstillet en folder og en video om og med dem. Vi oprettede links på vores Facebook- og hjemmeside.

For at have mere tid til denne kampagne blev fristen for nomineringen til prisuddelingen i 2018 fremrykket til oktober 2016. Vi besluttede at nominere Louis og Lilian igen, og Steffen Larsen og Vagn Plenge påtog sig atter at opdatere indstillingerne: smukke, indholdsrige hæfter på henholdsvis 40 og 52 sider, med bl.a. essays og bibliografier.

Vi fornyede også vore indstillinger af Louis og Lilian til **Astrid Lindgren-prisen (ALMA)**. Det er vigtigt at gøre det igennem en årrække for at alle i juryen kan nå igennem kandidaterne – langt over 200 hvert år.

Til **IBBY's Honour List 2016** valgte vi Sanne Munk Jensen & Glenn Ringtveds *Dig og mig ved daggry*, Lars Gabels *De vilde svaner* – altså de bøger der havde fået Kulturministeriets priser – samt Naja Marie Aidts oversættelse af Stian Holes *Den gamle mand og hvalen*. Desuden formidlede vi at der også kom en bog fra Færøerne: *Hon, sum róði eftir ælaboganum* (Rakel Helmsdal) og en fra Grønland: *HOMO Sapienne* (Niviaq Korneliussen) med på listen. Alle ophavsmænd og -kvinder, også forlagene, modtager et fint diplom. Desværre kunne ingen af dem deltage i kongressen, hvor diplomerne overrækkes, så formanden bragte dem med hjem.

Til **Silent Books, italiensk IBBY** har vi instillet følgende titler til den 3. edition af Silent Books: *Over, under* af Lars Bo Petersen, Carlsen

Elle, bælle, tælle af Charlotte Pardi, 2011 Alvilda

Der er ingen ende – altid en ny historie af Lilian Brøgger og Louis Jensen, 2016 Gyldendal

IBBY's Outstanding books for young people with disabilities

Vi indstillede tre titler:

Hjertet er 1 organ af Sarah Engell, Carlsen 2016

Wenni i spejlet af Bent Haller, Høst & Søn 2014

Hest, hest, tiger, tiger af Mette Eike Neerlin, Høst 2015

Sidstnævnte blev optaget i kataloget som bliver præsenteret på Bolognas bogmesse.

IBBY Europe, 5 gode bøger fra året før

Fuglen, Marianne Iben Hansen, Gyldendal 2015

Victoria Roses to liv, Gitte Løkkegaard, Carlsen 2015

Skoven fra oven, Karen Filskov, Gyldendal 2015

Den faldne engel, Kenneth Bøgh Andersen, Høst & Søn 2015

Indeni mig ... og i de andre, Karen Glistrup, Gyldendal 2015

Under IBBY's kongres uddeles også **IBBY-Asahi Reading Promotion** til to programmer til fremme af børns læsning og adgang til bøger efter nominering af de nationale IBBY-foreninger. Sammen med IBBY Schweiz og Tyskland havde vi nomineret et program i Laos, og det blev en af vinderne. Som medlem af IBBY's *executive committee* var Vagn Plenge medlem af juryen.

Under kongressen deltog Vagn i et møde med andre deltagere fra de nordiske foreninger. Vi har afholdt et årligt **nordisk møde** igennem en lang årrække. Herunder udveksler vi nyheder og erfaringer og aftaler koordinering af vores internationale repræsentation, så vi ikke konkurrerer imod hinanden.

Som en del af programmet for kulturbyåret i Aarhus afholdes der i oktober en stor **festival for børnelitteratur**, med deltagere af 39 europæiske forfattere. Tre forfattere – heriblandt Kim Fupz Aakeson – udvælger de øvrige. Vi har bistået med råd og forslag. Se www.hayfestival.com/aarhus39
I 2018 vil Aarhus Kommune ligeledes afholde en festival for børnelitteratur, som man håber kan finde sted hvert andet år fremover. Vi har tilbudt os som samarbejdspartner med et tilbud om "konsulentbistand". Foreløbig har formanden informeret om andre festivaler mv, som arrangørerne kan have gavn af kontakt med, med henblik på indhentning af erfaringer og samarbejdsmuligheder.

IBBY har siden 1997 stået for **International Children's Book Day (ICBD)**, som er lagt på H.C. Andersens fødselsdag, den 2. april. De nationale foreninger kan byde ind med en tekst og en plakat, som inspirerer til læsning, og mange af dem afholder arrangementer og kampagner på eller omkring dagen. I år er det Ruslands IBBY der har stået for dette materiale. I 1996 var det Selskabet, med Bjarne Reuter som forfatteren og Lilian Brøgger som illustratoren. Siden har vi os bekendt end ikke haft nogen aktivitet på dagen. Det vil vi gerne ændre på, under hensyn til vore beskedne ressourcer: Vi vil udsende den russiske folder og plakat med en dansk oversættelse til bibliotekerne [og skoler??] som pdf'er via email, således at de interesserede selv kan printe dem.

Projekter

IBBY Sverige har iværksat et program med uddeling af *silent books* – billedbøger uden tekst – til flygtningebørn i Sverige og udgivet en vejledning i hvordan de kan anvendes til biblioterapi mv., takket være fondsmidler. Vi forsøger at iværksætte et lignende program i Danmark i samarbejde med Læs for Livet.

Et andet projekt i IBBY-regi er af lidt ældre dato. Udstillingen *Nye billeder fra Iran* har rejst rundt i Danmark i snart 2½ år. Den har hængt 23 forskellige steder, både på museer og i kulturcentre, men mest på biblioteker. To gange har den været i Tyskland: Flensborg CFU og Friedrichstadt Museum, og én gang i Sverige i forbindelse med bogmessen i Göteborg 2016. Svenskerne valgte at lave deres eget katalog, så nu har vi både et svensk og et dansk katalog.

Undervejs har Lis Andersen deltaget i et panel på Bolognas Bogmesse 2016 om iranske udstillinger, bl.a. sammen med Christiane Raabe, direktør for det internationale Jugend Bibliothek i München. The Never Ending Exhibition hed panelet, inspireret af vores udstilling, og foreløbig holder titlen, da en polsk forening gerne vil have den til Polen, når vi afslutter den i Danmark her til påske.

I september inviterede vi to af kunstnerne herop. Kunstfonden betalte deres rejse og honorar til vores tolk. De to kunstnere gav en workshop på Øbro Fri Skole, og det var en stor succes, så stor at vi besluttede at gøre det igen. Det blev hurtigt aktuelt, idet den ene kunstner er blevet inviteret til et seminar på Davids Samling (vi besøgte museet under deres sidste besøg), hvilket gav anledning til at invitere dem begge igen. Vi har atter fået penge af Kunstfonden til deres rejse og honorar til vores tolk. Desuden har vi arrangeret betalte workshops på to skoler og et kulturcenter, så kunstnerne tjener deres 'løn' under opholdet sidst i marts 2017. Lis Andersen og Steffen Larsen er arrangører af udstillingen sammen med den iranske illustratør Ali Boozari

Verdenskongressen i New Zealand

Som det sidste punkt i årsberetningen fra 2016 bringes her en rapport fra IBBYs 35. verdenskongres, der fandt sted 18.-21. august i Auckland. Vagn Plenge og Eline Mørch Jensen deltog i kongressen, der samlede 500 børnebogs-entusiaster fra 62 lande, som kunne dele deres tanker, ideer og erfaringer, herunder diverse inspirerende projekter om børn og læsning. Trods alle forskelligheder er det alligevel – ifølge mange af bidragyderne på kongressen - grundlæggende de samme spørgsmål, der optager verdens børn, uanset hvor de kommer fra og hvad de har med sig i bagagen – om alt fra venskab til identitet, liv og død.

Én af dem var den new zealandske forfatter og illustratør Gavin Bishop, som skriver med udgangspunkt i sin maori-baggrund og traditionelle myter og historier, og som har udgivet 70 børnebøger og er blevet oversat til otte sprog, heriblandt dansk. Han opsummerede det fælles på følgende måde:

”Det er de samme små og store historier, fx vores skabelsesberetninger, vi fortæller over søndagsmiddagen, med få regionale variationer.”

Japanske Nahoko Uehashi, som i 2014 modtog IBBYS Christian Andersen Award, var enig med ham. Hun er selv forfatter til en række børnebøger, bl.a. den prisbelønnede historiske fantasy-roman *Seirei no moribito* (på engelsk *Moribito: Guardian of the Sacred Spirit*, 1996), og er oversat til elleve sprog. Uehashi har skrevet PhD om den australske urbefolkning, aboriginerne og er professor i etnografi.

På kongressen supplerede hun bl.a. Gavin Bishops udtalelser sådan: ”Under mit feltarbejde blandt aboriginer i Australien stødte jeg ofte på den holdning at ”de ægte” aboriginer var dem, der havde hjemme i ørkenen i modsætning til dem der boede i byerne, eller meget stereotype opfattelser af hvordan en ”ægte” aboriginer skulle se ud, dvs. med et ikke-hvidt udseende.”

”I realiteten er de naturligvis meget forskellige og ser også forskellige ud – lige som alle andre mennesker. Det må være sørgeligt og begrænsende at blive bedømt på den måde. Jeg er fx japaner, men selvom jeg kun har haft en kimono på en eller to gange i mit liv og i øvrigt elsker det italienske køkken, er der vel aldrig nogen der har sat spørgsmålstegn ved om jeg er ”ægte” japansk,” sagde Nahoko Uehashi.

Og hun tilføjede: ”Selv har jeg valgt at skrive om fiktive figurer og miljøer for at sætte læserne fri. Men verden er fuld af diversitet, som beriger og komplementerer os frem for at skille os ad. Det bør også afspejle sig i børnelitteraturen, hvorfor vi skal dele vores historier – både dem der ligner hinanden og dem der umiddelbart virker meget fremmedartede – i stedet for at tro, at børn kun kan forstå og værdsætte de historier, der tager udgangspunkt i deres egen virkelighed og kendte kultur.”

Blandt andre forfattere som var på talerlisten på IBBYs kongres og som samtidig udmærkede sig som ophavsmænd til bøger for børn, der er nået langt ud over deres egne sproglige og geografiske grænser, var bl.a. Meshack Asare fra Ghana og Witi Ihimaera fra New Zealand. Begge har vundet international anerkendelse, er udkommet på flere kontinenter og oversat til diverse sprog, heriblandt på dansk på Forlaget Hjulet. Vel at mærke på trods af – eller måske netop på grund af? – at de historier, de skriver, kobler hver deres kulturbaggrund med hverdagslivets spørgsmål og emner, som optager børn overalt.

Ghanesiske Meshack Asare er både forfatter og illustratør og berømt for sine smukke billedbøger og YA-romaner, som er udkommet over det meste af Afrika, i Europa og USA. Hans store internationale gennembrud kom med billedbogen *The Brassman's Secret* fra 1981, hvilket siden bl.a. førte til at han vandt en UNESCO-pris for børnelitteratur. Hans seneste udgivelse *Cross Drums* blev af International Youth Library udvalgt til White Ravens katalog i 2009, lige som flere af hans bøger har optrådt i IBBYs virtuelle udstilling *Books for Africa, Books from Africa*, som viser den samlede produktion af bøger for afrikanske børn udgivet i Afrika.

På kongressen talte Meshack Asare bl.a. om billedbøgernes mulighed for at bygge bro mellem kulturer ved at fortælle historier, som kobler kulturelle traditioner og værdier med helt dagligdags emner, og brugte sin egen billedbog *Sosu's Call* fra 1999 som illustrativt eksempel:

”Bogen handler om drengen Sosu, som ikke kan gå men nægter at lade sig begrænse af sit handicap. Sosu bliver set ned på og betragtet som mindreværdig fordi han ikke ser ud som andre, men en dag hvor landsbyens beboere - bortset fra Sosu, de små børn, de gamle og de syge – er i marken for at arbejde, trækker det op til uvejr. Det lykkes Sosu at kravle af sted og få fat på en tromme, så han kan lave en masse larm og advare landsbyboerne, og det ender med at landsbyen når at blive evakueret inden stormen.”

Sosu redder altså sin landsby og bliver en helt, og senere samler landsbyboerne penge sammen og køber en kørestol til ham, så han kan komme i skole. På denne måde fortæller Meshack historien om en dreng, som bliver dårligt behandlet fordi han er anderledes, som alle kan forholde sig til og blive grebet af – og dermed fortæller han den lille historie sammenvævet med den store historie. Bogen er udgivet på dansk under titlen *Sosus bedrift* på Forlaget Hjulet, som i alt har udgivet 5 titler af Meshack Asare.

Særligt i Afrika, hvor der i mange lande historisk set ikke har været og ofte stadig ikke er tradition for at udgive børnebøger, har Meshack Asares forfatterskab haft stor betydning og inspireret andre til at give sig i kast med at udgive bøger for børn og unge. Som han bl.a. selv formulerede det:

”Anerkendelsen har hjulpet mit arbejde med at opnå international udbredelse, og lige så vigtigt har den banet vejen for at skabe opmærksomhed om og respekt for udgivelse af bøger i Afrika for børn og unge.”

Forfatteren, filmskaber m.v. Witi Ihimaera er fra New Zealand med rødder i maori-kulturen og har ligesom Meshack Asare vundet flere nationale og internationale priser, bl.a. for sin mytiske roman for børn *The Whale Rider*, som blev filmatiseret i 2002, og som i øvrigt er udkommet på dansk med titlen *Hvalrytteren* på Forlaget Hjulet i 2016. Også han gav på IBBY-kongressen udtryk for vigtigheden af at alle børn får adgang til at læse historier om deres egen historiske baggrund og kulturelle værdier såvel som til at spejle sig i andres kulturer. Netop *Hvalrytteren* er sådan en blanding af mytisk stof og vor tids problemstillinger og spørgsmål, hvor konservative (maori-)traditioner støder sammen med moderne og mere progressive opfattelser af ligestilling mellem kønnene.

Til sidst: Tak

Endelig en tak til vores mange støtter og frivillige, der skriver til bladet, hjælper ved seminar og cafemøder samt yder råd og vejledning. Også en tak til forlaget Gyldendal som i begyndelsen af året husede bestyrelsesmøderne, og til Alvilda som i øjeblikket lægger lokaler til vores bestyrelsesmøder og sidst men ikke mindst tak til Børnenes Boghandel, som har vort arkiv.